

ABSTRAKT

Diplomová práce se zaměřuje na identifikaci bio-psycho-sociálních a spirituálních potřeb pacientů v terminálním stádiu onkologického onemocnění, přičemž zkoumanou skupinu tvořilo sedm seniorů ve věku 72 až 95 let. Práce je rozdělena na teoretickou a empirickou část. V teoretické části čtenář nalezne klasifikaci potřeb u terminálně nemocných pacientů včetně hodnocení měřících nástrojů, které slouží k detekci těchto potřeb. Tato část se dále věnuje problematice paliativní péče v České republice a zahrnuje aspekty doprovázení nemocných v poslední fázi života a roli psychologa v tomto procesu. V empirické části je realizován kvalitativní výzkum využívající rozhovory k odhalení často nenaplněných psychosociálních a spirituálních potřeb u těchto pacientů. V rámci výzkumu byl vytvořen Čtyřstupňový model detekce potřeb, který poskytl hlubší vhled do psychiky pacientů v hospicové péči. Klíčovým zjištěním je konflikt mezi přijetím a popřením blížící se smrti, který respondenti intenzivně prožívají. Výzkum také identifikoval méně častý obranný mechanismus humor, jenž pacientům pomáhá vyrovnat se s náročnou životní situací. Byly odhaleny dosud málo reflektované potřeby, jako je kontakt se zvířaty a potřeba udržet si pocit ženskosti, které jsou v kontextu paliativní péče zřídka zmiňovány. Emoční reakce pacientů byly velmi různorodé a protichůdné. Práce potvrzuje nezbytnost holistického přístupu v paliativní péči, který zahrnuje naplnění nejen biologických, ale i psychosociálních a spirituálních potřeb, a doporučuje citlivý a individuálně zaměřený přístup k jedinečným potřebám pacientů. Čtyřstupňový model detekce potřeb představuje nový způsob monitoringu potřeb pacientů v terminálním stádiu onemocnění a může posloužit jako inspirace při tvorbě vzdělávacích programů pro zdravotníky připravujících se na tuto péči.

KLÍČOVÁ SLOVA

paliativní péče, lůžkový hospic, terminálně nemocný, Čtyřstupňový model detekce potřeb, bio-psychosociální a spirituální potřeby, vnitřní konflikty, obranné mechanismy, emoce